

Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämishankkeen VIRTUAALIKAHVIT vol 8

Ehkäisevä työ ja arkiryhmäytystyö

**Torstaina 3.4.2025
klo 14.15-15.00**

Ryhmäyttäminen - mikä hyöty, miksi tehdään?

- Vaikuttaa työrauhaan, auttaa ryhmän hallinnassa.
- Tutustuminen helpottaa ryhmätöiden tekemistä.
- Oppiminen helpottuu turvallisessa ryhmässä.
- Vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitoja tarvitaan työelämässä.
- Tunne- ja empatiataidot kehittyvät.
- Kaikilla opiskelijoilla, kaikilla oppitunneilla on oikeus turvalliseen ryhmään, jossa opiskella.

Korjaava ryhmätyö

- Interventio ryhmätasolla ikävän ilmiön kohdatessa ryhmää

Ryhmäytystapahtumat

- Esimerkiksi 7. luokkien, lukion ekojen ryhmäytykset ja muut yhteisöllisyyttä tukevat tapahtumat

Arkiryhmäytys

- Tietoista ryhmien vuorovaikutuksen ja yhdessä työskentelyn kehittämistä pitkin lukuvuotta. Pieniä tekoja tuntien sisällä ja keskellä arkea.

Yhteisöllinen toimintakulttuuri

- Turvallisuuden tunne. Hyvä olla yhteisössä. Avoin ja kunnioittava puhumisen tapa. Tervehtiminen, kuunteleminen, auttaminen, kiittäminen, ilo, mokat, erimielisyydet, sopiminen, anteeksi pyytäminen ja anteeksi antaminen.

Ryhmän tarpeiden ja tavoitteiden mukaisia harjoituksia

- Tutustuminen
- Virittäytyminen
- Aamun aloitus
- Hiljaisen ryhmän aktivointi
- Ryhmiin jakaminen
- Kohtaamisen helpottaminen
- Yhteistyön parantaminen
- Ryhmäyttävät opiskelumenetelmät
- Työrauhan vahvistaminen
- Aloittava ryhmä, jatkava ryhmä vai lopettava ryhmä
 - Luokan yhteiset toimintatavat -> Meidän luokkamme on -juliste
-> Muistojen seinä: mitä jäi mieleen

(Laura Jääskeläinen)

Tutustuminen

- Hedelmäsalaatti (erilaisia tyylejä)
- Yhdistävät asiat
- Vieruskaverin esittely

Ryhmään jakaminen

- Rivin muodostus eri tyyleillä -> jako
- Mieli pidejanasta ryhmäksi
- Ryhmänmuodostamishaaste (erilaisia tyylejä)
- Hämäysjako

Ryhmäyttäviä opiskelumenetelmiä

- Virittäviä ryhmäkeskusteluja aiheesta
- Yhteistoiminnallinen oppiminen
- Ryhmätyöt ja projektit
- Mieli pidejanat

Virittäytyminen

- **Erilaiset janaharjoitukset, esimerkiksi heräämisjana:** Osallistujat asettuvat janalle oman heräämisaikansa perusteella. Oma paikkaansa etsiessä tulee luontaisesti kohtaamisia ja keskustelua.
- **Kaksikymmentäviisi:** Tarkoitus on laskea yhdessä kahteenkymmeneenviiteen niin, että vain yksi on äänessä kerrallaan. Jos kaksi ihmistä sanoo saman numeron samaan aikaan, aloitetaan alusta.
- **Mitä tiedetään:** Listataan pienryhmissä asioita mitä kaikkea tulee mieleen oppitunnin aiheesta. Voi myös kisaila, mikä ryhmä keksii eniten asioita.
- **Tietovisat, bingot**

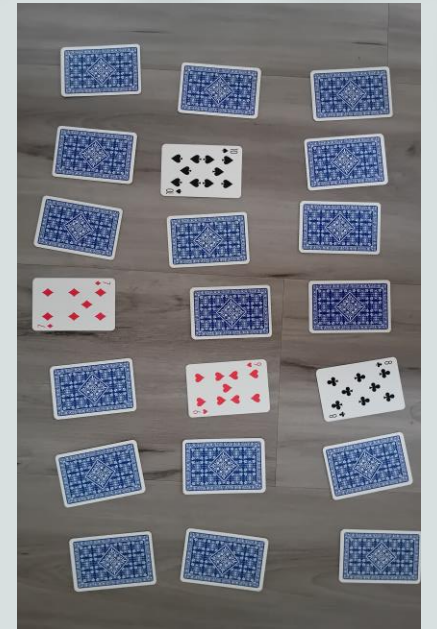
- Kokeileminen ja kannustaminen

Liite 10. Joululomalta paluu -bingo

Minusta on kiva palata joululoman jälkeen kouluun oppimaan uutta.	Joululoma oli minusta rauhoittava.	Kävin joululomalla hiihtämässä tai laskeuttelemassa.	Toivon, että aurinko jo paistaisi.	Toivon, että olisi enemmän lunta.
Ei oikein huvittaisi.	Toivon, että olisi vähemmän lunta.	Minusta on kiva palata opiskelemaan.	Nukuin joululomalla paljon.	Minusta joululoma olisi voinut olla pidempi.
Minusta on mukava tavata kavereita kouluun palatessa.	Tykkään talviurheilusta.	Tunnen olevani valmis uusiin koitoksiin.	Aion opiskella tänä keväänä yhtä ahkerasti kuin syksylläkin.	Tutustuin joululoman aikana uusiin ihmisiin.
Vietin joululomalla aikaa sukulaisten kanssa.	Meillä kävi jouluna joulupukki.	Olen enemmän kesä- kuin talvi-ihminen.	Minusta joululoma oli riittävän pitkä.	Vuodenajoista pidän eniten syksystä.
Olen enemmän talvi- kuin kesäihminen.	Olisin halunnut jäädä kotiin nukkumaan.	Aion opiskella nyt ahkerammin kuin syksyllä.	Olen vielä hieman väsynyt.	Kunpa tämä bingo olisi jo ohi.

218 Laura Jääskeläinen: Ryhmä toimivaksi (Santalhti-kustannus 2024)

- **Hiljaisen ryhmän aktivointi:** vuorovaikutusta ilman puhetta, aikuinen luo mahdollisuuksia
 - Bussipysäkki
 - Yläviitokset
 - Rikkinäinen tulostin
- **S2 näkökulma:** toiminnalliset harjoitteet, joissa yhdessä tekeminen on pääasiassa
 - Korttipeliralli
 - A4 tornit, ongelmaratkaisutehtävät
 - Hupiolympialaiset
 - Erilaiset retket, luokkien ja koulujen väliset kisat, lautapelitunnit, pihapelit yms.

Ennaltaehkäisevä työ

**TÄRKEÄÄ OIKEA-AIKAISET
KESKUSTELUT ILMIÖISTÄ**

**Kiusaamisen, häirinnän ja
väkivallan ehkäisy:** "Tehdään arkista
kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan
ehkäisyä puhumatta kiusaamisesta,
häirinnästä tai väkivallasta,
**vahvistamalla kaveri- ja
vuorovaikutustaitoja**"

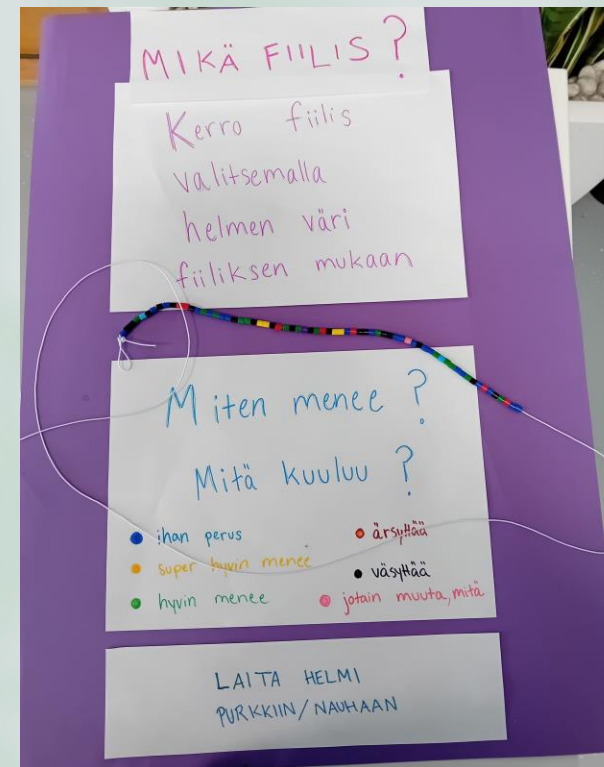
Poissaolot: "Tehdään arkista
poissaoloja ehkäisevää työtä
puhumatta poissaoloista, **tukemalla
kouluviihtyvyyttä.**"

Ehkäisevä päihdetyö: "Tehdään
arkista ehkäisevää päihdetyötä
puhumatta päihteistä, **puhumalla
suojaavista tekijöistä**"

Rinnalla on tärkeää muistaa **tiedon,
faktojen tarve** ja niiden käsittely
oppilaiden ja opiskelijoiden
kanssa. Esimerkkeinä
koulun toimintatavat
kiusaamistilanteissa ja niistä
kertominen.

Välituntitoimintaa ennaltaehkäisevän työn näkökulmasta

- Kouluviihtyvyys
- Yhteistyössä esimerkiksi nuorisotyön, srk:n nuorisotyön, kuraattorien, psykologin, oppilaskuntien ja tukareiden kanssa.
- **Mielinauha –askartelu**
- **Mikä fiilis, miten menee?**
- **Hiljainen välitunti**

- Vedä pulkkaa, älä vapea! -pulkkakisa
- Äänestä paras syy olla käyttämättä vapea/tupakkaa/nuuskaa/nikotiinipusseja

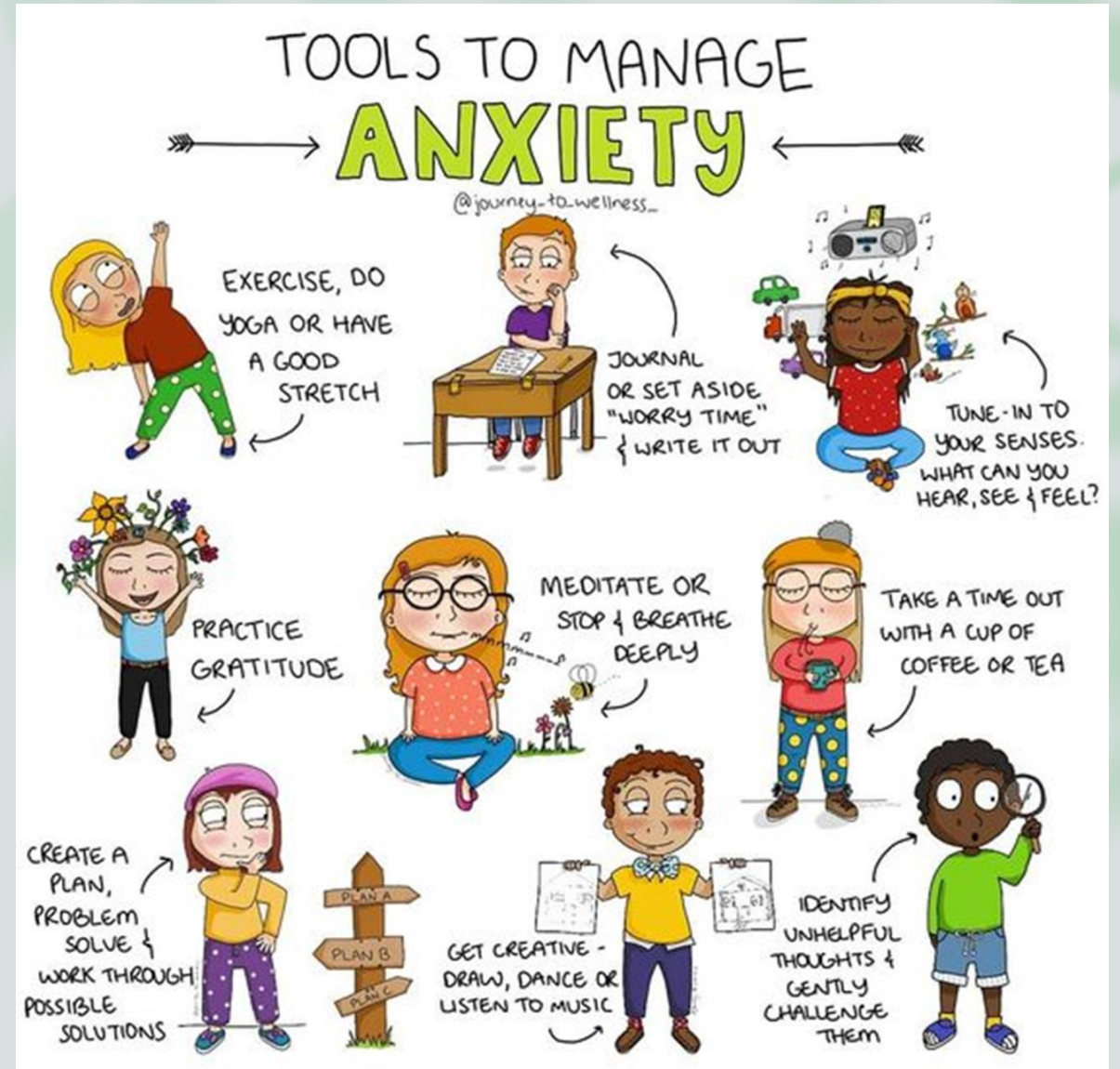

- Erilaiset teemapäivät tai -viikot säännöllisesti: esimerkiksi maailman mielenterveyspäivä, ehkäisevän päihdetyön viikko, yhteinen toiminnallinen joulukalenteri, ystävänpäivä jne.
- Nuorten osallistaminen suunnitteluun ja toteutukseen

Oppitunteja/tuokioita yhteisöllisen työn teemoista

- Ahdistus -infotuokio yläkoulun oppilaille
- KAMU -Kaveri mielessä, miten tuen kaveriani -tunnit
- Kiusaamista käsittelevät tuokiot
- Salatut elämäntaidot seiskoille - tunnetaito-oppitunnit
- Laillisuus- ja somekasvatus
- Kaveritaidot
- Itsetunto ja vahvuudet

Yhteisöllisen opiskeluhuollon
kehittämishankkeen
VIRTUAALIKAHVIT vol 9

Opiskeluhuollon vuosikellon
boostaus

Torstaina 8.5.2025
klo 14.15-15.00